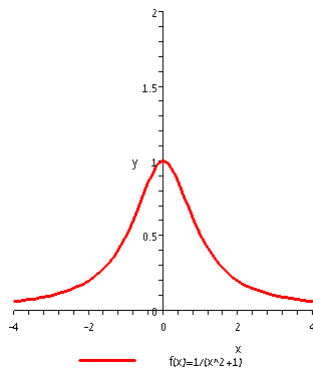

פונקציות רציפות דוגמאות

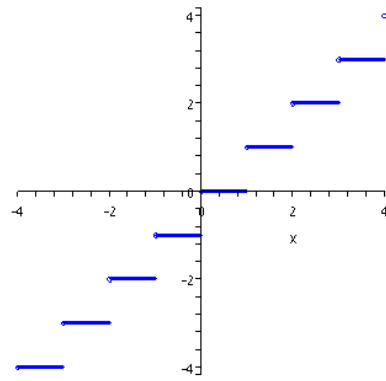
פרופ' נח דנא-פיקארד
חשון תשס"ט

פונקציה רציפה בנקודה אחת

- תהי f פונקציה מוגדרת בסביבה של הנקודה x_0 . הפונקציה f רציפה בנקודה x_0 אם:
  1. יש ל- f גבול (סופי) ב- x_0 .
  2. הגבול הזה שווה ל- $f(x_0)$.

פונקצית החלק השלם: נקודות קפיצה

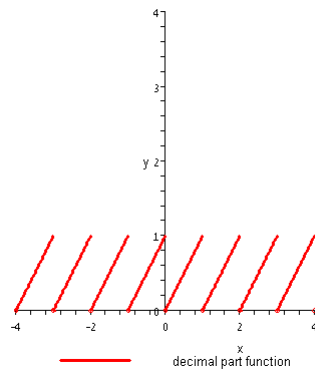
integer part function

- לכל מספר ממשי x קיים מספר שלם n יחיד כך ש- $n \leq x < n+1$.
- המספר n נקרא החלק השלם של x .
- סימון: $[x] = n$

פרופ' נח דגא-פיקארד

3

פונקצית החלק העשרוני: נקודות קפיצה

decimal part function

- לכל מספר ממשי x , $f(x) = x - [x]$

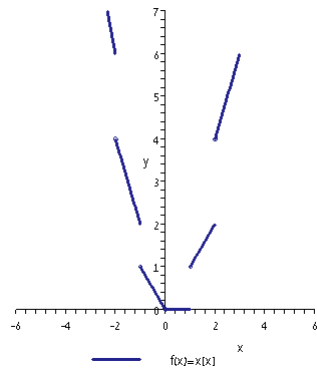
פרופ' נח דגא-פיקארד

4

רציפות משמאל ורציפות מימין ב-0, נקודות קפיצה

■ לכל מספר ממשי x ,

$$f(x) = x[x]$$

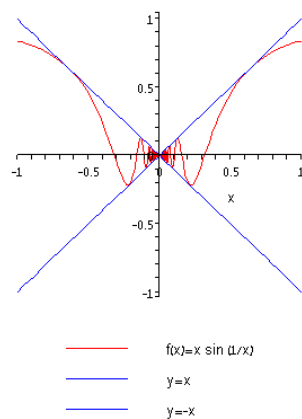
פרופ' נח דגא-פיקארד

5

נקודת אי-רציפות סליקה ב-0

■ לכל מספר ממשי x שונה

$$f(x) = x \sin 1/x, 0$$

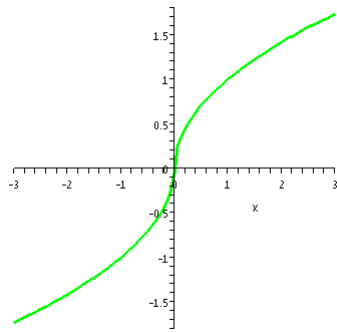

פרופ' נח דגא-פיקארד

6

נקודת אי-רציפות סליקה

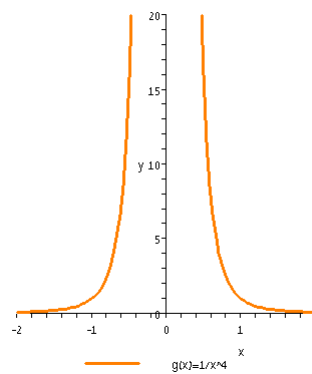
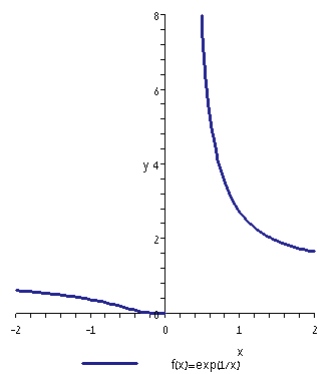
- לכל מספר ממשי x שונה מ-0,
 $f(x) = (x/|x|)\sqrt{|x|}$

פרופ' נח דגא-פיקארד

7

נקודת אי-רציפות מסוג שני

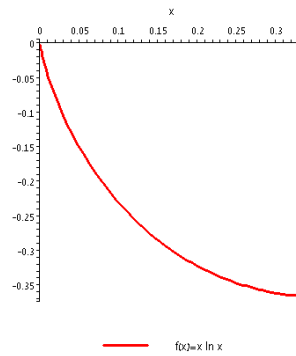
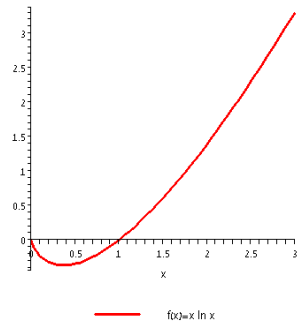

פרופ' נח דגא-פיקארד

8

נקודת אי-רציפות מימין סליקה

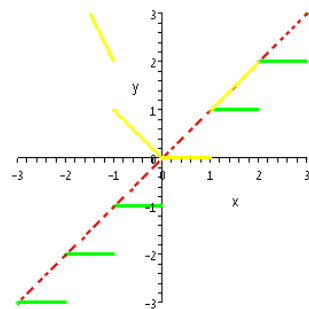
■ לכל מספר ממשי x גדול מ-0, $f(x) = x \ln x$.

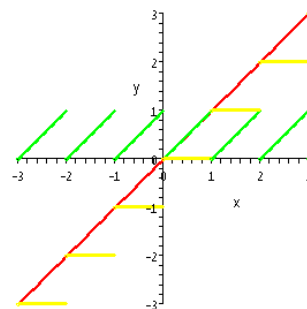
פרופ' נח דגא-פיקארד

9

אלגברת הפונקציות הרציפות: המשפטים הם חד-סתריים

..... $f(x)=[x]$
..... $g(x)=x$
..... fg

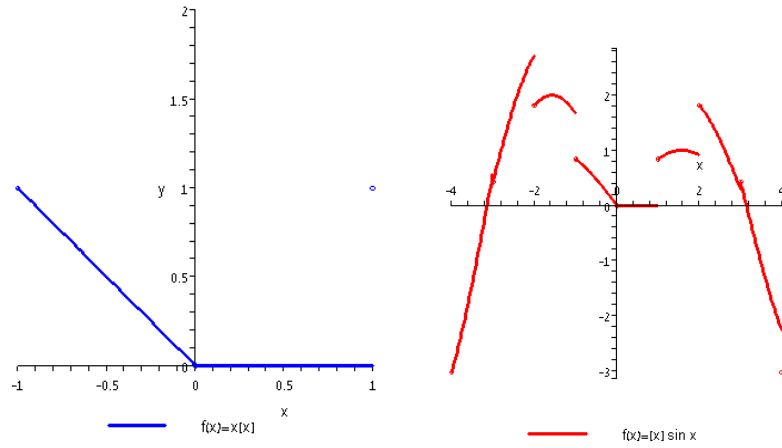

——— $f+g$
——— $g(x)=x-[x]$
——— $f(x)=[x]$

פרופ' נח דגא-פיקארד

10

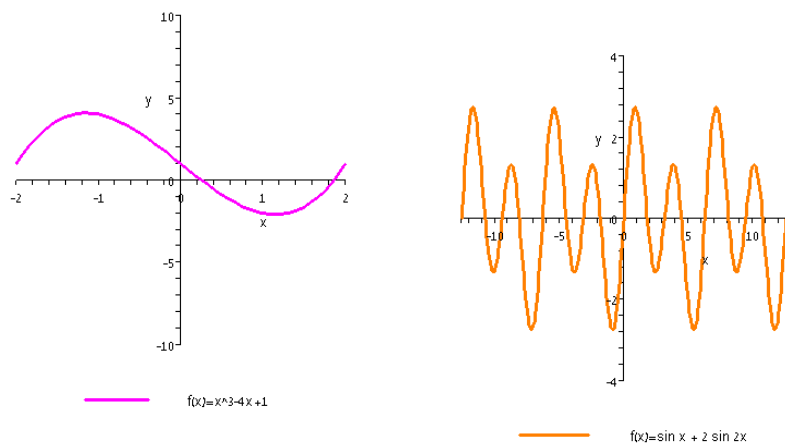
רציפות על קטע

פרופ' נח דגא-פיקארד

11

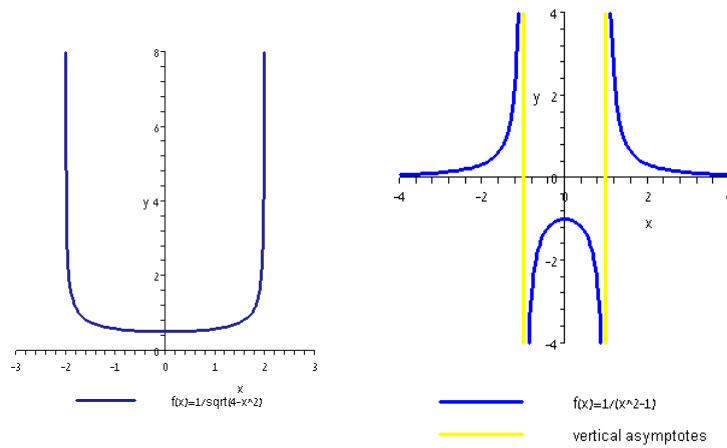
פונקציה רציפה על קטע סגור

פרופ' נח דגא-פיקארד

12

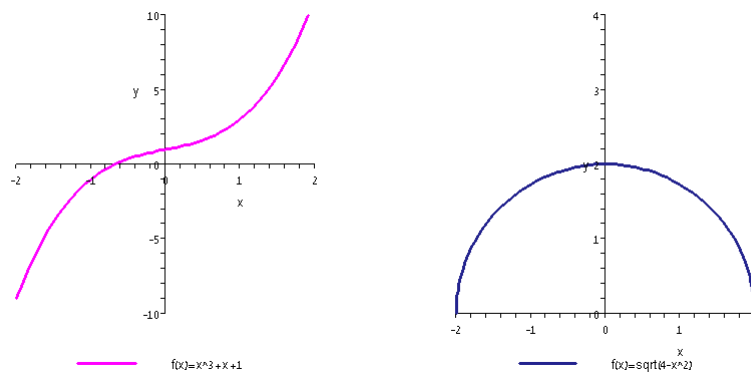
פונקציה רציפה על קטע סגור: חשיבות ההנחות – רציפות הפונקציה וסגירות הקטע

פרופ' נח דגא-פיקארד

13

נקודות קיצון בקצה הקטע

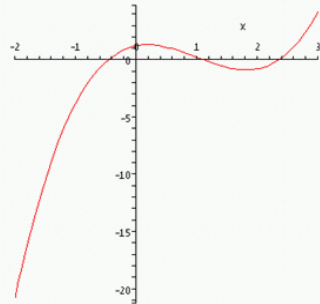

פרופ' נח דגא-פיקארד

14

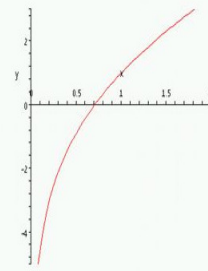
משפט ערכי הבניים

```
> plot(x^3-3*x^2+x+1.25, x=-2..3);
```



```
> solve(x^3-3*x^2+x+1.25=0, x);  
-0.4729976011, 1.126000193, 2.346997409
```

```
> plot(x+2*ln(x), x=0..2, y=-5..3, legend=["solution of x+2ln  
x=0"]);
```


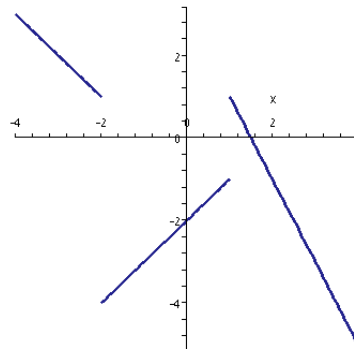
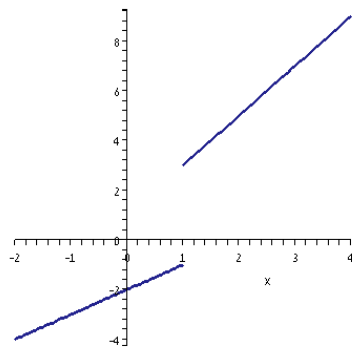
```
> solve(x+2*ln(x)=0, x);
```

2 LambertW($\frac{1}{2}$)

פרופ' נח דגן-פיקארד

15

משפט ערכי הביניים לא ניתן ליישום

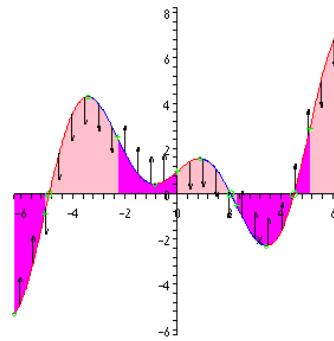
פרופ' נח דגן-פיקארד

16

ספירת פתרונות של משוואה

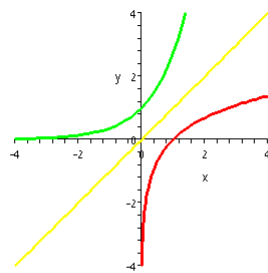
The Chart of
 $f(x) = x^2 \cos(x) + 1$
 on the Interval $[-2\pi, 2\pi]$

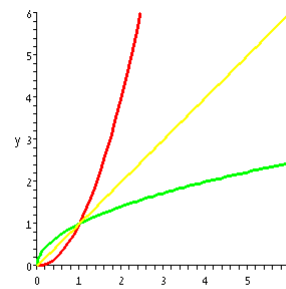
פרופ' נח דגא-פיקארד

17

פונקציה הפיכה

- $f(x) = \ln x$
- $g(x) = e^x$
- axis of symmetry

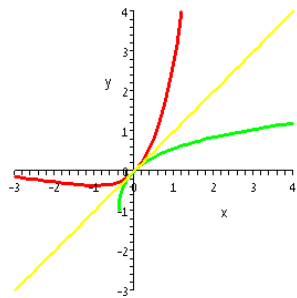

- $f(x) = x^2$
- $g(x) = x^{1/2}$
- axis of symmetry

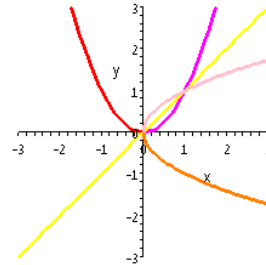
פרופ' נח דגא-פיקארד

18

פונקציה הפיכה

- $f(x) = x \cdot e^x$
- $g(x) = \text{LambertW}(x)$
- axis of symmetry

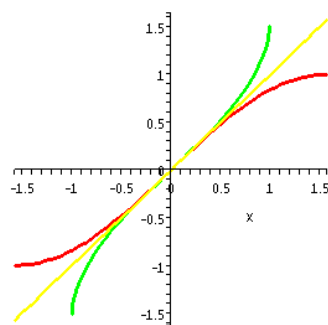

- $f(x) = x^2, x < 0$
- $h(x) = x^y, x > 0$
- axis of symmetry
- $g(x) = -\sqrt{x}, x > 0$
- $k(x) = \sqrt{x}, x > 0$

פרופ' נח דגא-פיקארד

19

פונקציות טריגונומטריות הפוכות: arcsin

- sine
- arcsin
- axis of symmetry

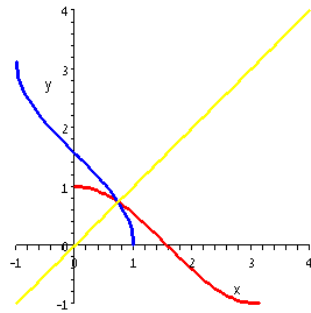
$$\begin{cases} y = \arcsin x \\ -1 \leq x \leq 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \sin y \\ -\frac{\pi}{2} \leq y \leq \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

פרופ' נח דגא-פיקארד

20

פונקציות טריגונומטריות הפוכות: arccos

$$\begin{cases} y = \arccos x \\ -1 \leq x \leq 1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \cos y \\ 0 \leq y \leq \pi \end{cases}$$

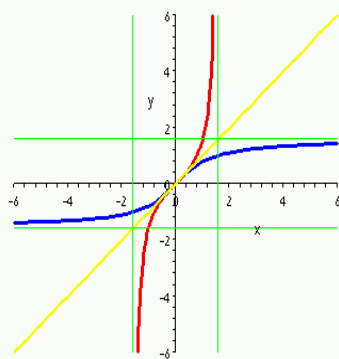
- cosine
- arccosine
- axis of symmetry

פרופ' נח דגא-פיקארד

21

פונקציות טריגונומטריות הפוכות: arctan

$$\begin{cases} y = \arctan x \\ x \in \mathbf{R} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \tan y \\ -\frac{\pi}{2} < y < \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

- tangent
- arctangent
- axis of symmetry
- asymptote

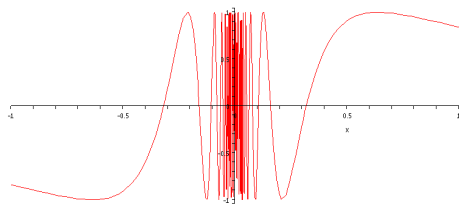
פרופ' נח דגא-פיקארד

22

משפט Heine (תזכורת)

נתונה פונקציה f בסביבה (אולי מחוררת) של a . התכונות הבאות שקולות זו לזו:

1. ל- f יש גבול / ב- a , כלומר
2. לכל סדרה (x_n) המתכנסת ושואפת ל- a , הסדרה $(f(x_n))$ מתכנסת ושואפת ל- l .

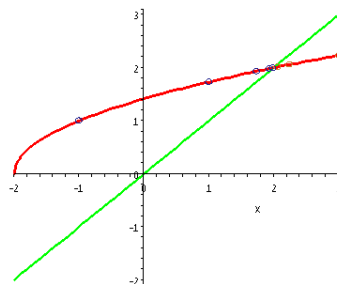
השימוש הנפוץ ביותר:
להוכיח אי-קיום של גבול
דוגמא: אם $f(x) = \sin(1/x)$
אזי אין ל- f גבול ב- 0 .

פרופ' נח דגא-פיקארד

23

גבול של סדרה הנתונה ע"י כלל אינדוקציה

$$\begin{cases} a_0 = -1, 3 \\ a_{n+1} = \sqrt{a_n + 2}, n \in \mathbb{N} \end{cases}$$

— $y=x$
— $y=\sqrt{x+2}$
○ 1st sequence $a_0=3$
○ 2nd sequence $a_0=-1$

פרופ' נח דגא-פיקארד

24